

Որակի հոշակագիր **Էներգակիրների ներմուծում**

0 Ընդհանուր տեղեկատվություն վիճակագրական արտադրանքի մասին		
0.1	Անվանումը	Էներգակիրների ներմուծում
0.2	Ոլորտը	Արտաքին առևտուր
0.3	Պատասխանատու մարմինը, բաժինը, անձը և այլն	Արմստատ Վճարային հաշվեկշռի և արտաքին առևտրի վիճակագրության բաժին Բաժնի պետ Քրիստինե Պողոսյան Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության պող., Կառավարական տուն 3 Հեռախոս՝ +374 11 583 995 Էլ. փոստ՝ foreign_trade@armstat.am , info@armstat.am
0.4	Նպատակը և պատմությունը	Տեղեկատվությունը անհրաժեշտ է Էներգակիրների ներմուծման վերաբերյալ ամփոփ տվյալներ ստանալու և այն ՀՀ վճարային հաշվեկշռի կազմման աշխատանքներում օգտագործելու համար, ինչպես նաև օգտագործողներին տրամադրելու անհրաժեշտ տեղեկատվություն էլեկտրաէներգիայի և գազի արտահանման և ներմուծման ծավալների վերաբերյալ:
0.5	Օգտագործողները և կիրառումը	Վիճակագրական տեղեկատվության հիմնական օգտագործողներն են պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, հասարակական, գիտակրթական, ֆինանսական կազմակերպությունները, գործարար համայնքը, զանգվածային լրատվամիջոցները, միջազգային կազմակերպությունները և այլն: Էներգակիրների ներմուծման ցուցանիշները կիրառվում են տնտեսության բնագավառում ռազմավարությունների մշակման, մարտավարական խնդիրների լուծման, տնտեսության ճյուղերում օտարերկրյա ներդրումների վերլուծության, բիզնես միջավայրի վերլուծության, սոցիալական զարգացման միտումների բացահայտման և այլ նպատակներով:
0.6	Տեղեկությունների աղբյուրները	Տվյալների աղբյուր է հանդիսանում ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի մաքսային ծառայության, ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության և Էներգետիկ կազմակերպությունների կողմից ստացված տեղեկատվությունը:
0.7	Տվյալների հավաքման իրավական լիազորությունը	Տվյալները հավաքվում են «Պաշտոնական վիճակագրության մասին» օրենքի և «Հնգամյա վիճակագրական ծրագրի» հիման վրա, ինչպես նաև ՀՀ

		վիճակագրության պետական խորհրդի 2016թ. հունիսի 20-ի «Վիճակագրական տվյալների հավաքման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 05-Ն և «Տարեկան վիճակագրական ծրագիրը հաստատելու մասին» որոշումների հիման վրա:
0.8	Ռեսպոնդենտների (սկզբնական տեղեկություններ ներկայացնողների) ծանրաբեռնվածությունը	Ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածություն չի հաշվարկվում:
1 Բովանդակություն		
1.1	Բովանդակության նկարագիրը	Էներգակիրների ներմուծումն ընդգրկում է այն տվյալները, որոնք վերաբերվում են էլեկտրաէներգիայի և գազի արտահանման և ներմուծման ծավալներին (բնաիրային և արժեքային արտահայտությամբ) ըստ ԵՍՄ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացուցակի (ԵԱՏՄ ԱՏԳԱԱ) բաժինների և խմբերի, Եվրոպական միության (ԵՄ) երկրների և աշխարհի այլ երկրների:
1.2	Վիճակագրական հասկացություններ	<p>Ներմուծումը՝ երկրի տնտեսական տարածք ազատ շրջանառության համար ներս բերված ապրանքներն են, որոնք ավելացնում են երկրի նյութական ռեսուրսների պաշարները: Ապրանքը համարվում է ներմուծված այն պահին, երբ այն ներմուծվում է երկրի տնտեսական տարածք:</p> <p>Ներմուծման ծավալները հաշվարկվում են ՄԻՖ գներով:</p> <p>Ապրանքի ՄԻՖ արժեքը իր մեջ ներառում է ապրանքի ՖՕԲ արժեքը և այն ծառայությունների արժեքը, որոնք իրականացվում են երկրի սահմանից մինչև ներմուծող երկրի սահման հասցնելը, այսինքն բոլոր ծախսերը և ռիսկերը մինչև ներմուծող երկրի սահման ընկնում են վաճառողի վրա:</p> <p>Ներմուծման ժամանակ կարևորվում են գործընկեր երկրների բնորոշման հատկանիշները, դրանք են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ ապրանքի ծագման երկրի 2. գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ ապրանքի առաքման (ըստ արտահանող երկրի) 3. գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ գնման՝ պայմանագիր կնքող երկրի (ըստ առևտուր անող երկրի): <p>Գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ ապրանքի ծագման</p>

	<p>հատկանիշի որոշելու համար հաշվի է առնվում հետևյալ հիմնական սկզբունքը՝ ամբողջությամբ արտադրված, ստացված տվյալ երկրում:</p> <p>Գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ ապրանքի առաքման երկրի հատկանիշի որոշելու համար հաշվի է առնվում հետևյալ հիմնական սկզբունքը՝ թե ապրանքը որ երկրից է անմիջապես առաքվում: Գործընկեր երկրի բնորոշումն ըստ գնման՝ պայմանագիր կնքող երկրի հատկանիշի որոշելու համար հաշվի է առնվում հետևյալ հիմնական սկզբունքը՝ թե գնորդը որ երկրի ռեզիդենտի հետ է գործարք իրականացնում:</p> <p>Երկրի տնտեսական տարածքը ներառում է աշխարհագրական տարածքը, որը գտնվում է երկրի կառավարության կառավարման ներքո և որտեղ ազատ տեղաշարժվում են ապրանքները, անձիք և կապիտալը:</p> <p><u>ՀՀ ռեզիդենտ.</u> Ըստ ԱՄՀ վճարային հաշվեկշռի կազմման մեթոդաբանության, ՀՀ ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, տնային տնտեսությունը, իրավաբանական անձը կամ ՀՀ տարածքում գործող որևէ տնտեսավարող սուբյեկտ, որի մշտական գտնվելու վայրը (ֆիզիկական անձանց համար բնակության վայրը) կամ տնտեսական շահերի կենտրոնը (ֆիզիկական անձանց համար՝ կենսական շահերի կենտրոնը) հանդիսանում է ՀՀ-ն:</p> <p>Աշխարհագրական ընդգրկունություն</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության աշխարհագրական տարածքը համընկնում է նրա տնտեսական տարածքին: Միջազգային առևտրի վիճակագրության վարման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական տարածքը համապատասխանեցվում է նրա մաքսային տարածքին:</p> <p>Հրապարակման խմբավորումներ</p> <p>Տվյալները հրապարակվում են հետևյալ խմբավորումներով՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • արտաքին առևտուրն ըստ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 2-նիշ դասակարգման • արտաքին առևտուրն ըստ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 4-նիշ դասակարգման
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> արտաքին առևտուրն ըստ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 10-նիշ դասակարգման:
2 Ժամանակայնություն		
2.1	Հաշվետու ժամանակահատվածը	Ամսական
2.2	Հրապարակման ամսաթիվը	Էներգակիրների վերաբերյալ տվյալները հրապարակվում են հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող 35/37-րդ օրը, իսկ տարեկան ցուցանիշները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող տարվա 3-րդ եռամսյակում:
2.3	Ճշտապահություն	Տվյալները հրապարակվում են տարեկան ծրագրերով հրապարակման ժամանակացույցին համապատասխան և սահմանված ժամկետներից ուշացումներ չեն արձանագրվել:
2.4	Հաճախականությունը	Ամսական
3 Ճշգրտություն		
3.1	Ընդհանուր ճշգրտություն	<p>Ընդհանուր ճշգրտությանն առնչվող կոնկրետ քանակական չափումներ չեն իրականացվում:</p> <p>Հետազոտությունը գլխավորապես հիմնված է իրավաբանական անձանց համատարած դիտարկումների վրա: Հետազոտության մեջ տնտեսավարող սուբյեկտների ընդգրկումը և դրանց կողմից վիճակագրական տեղեկությունների պարտադիր տրամադրումն ամրագրված է վիճակագրության ոլորտը կարգավորող իրավական փաստաթղթերում:</p> <p>Պատասխանների մակարդակը մոտ 98% է:</p>
3.2	Անճշտության աղբյուրները	Տվյալների հավաքումն իրականացվում է ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի մաքսային ծառայությունից ստացված իրավաբանական անձանց բեռնամաքսային հայտարարագրերի, «Ապրանքների փոխադրման հաշվառման վիճակագրական ձև»-ի, ֆիզիկական անձանց կողմից կազմակերպած առևտրի, ինչպես նաև ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության և էներգետիկ կազմակերպությունների կողմից ստացված տեղեկատվության հիման վրա, ամսական կտրվածքով:
3.3	Ճշգրտության չափումները/ չափելիությունը	Ընթացիկ տարվա հաշվետու ժամանակահատվածում բեռնամաքսային հայտարարագրերի, ֆիզիկական անձանց կողմից կազմակերպած առևտրի, ինչպես նաև

		«Ապրանքների փոխադրման հաշվառման վիճակագրական ձև»-ի տվյալների ճշգրտությունը իրականացվում է նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համար ներկայացված համապատասխան տվյալների հետ համադրման միջոցով:
4 Համադրելիություն		
4.1	Ժամանակագրական համադրելիություն	Մինչև 2003թ.-ը ցուցանիշը ներկայացվել է ԱՊՀ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 2-րդ խմբագրության համապատասխան: 2003-2007թթ. կիրառվել է ԱՊՀ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 3-րդ խմբագրությունը, 2007-2012թթ.՝ ԱՊՀ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 4-րդ խմբագրությունը, 2013-2014թթ.՝ ԱՊՀ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 5-րդ խմբագրությունը: Սկսած 2015թ.-ից կիրառվում է ԵԱՏՄ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկը:
4.2	Համադրելիությունն այլ վիճակագրության հետ	Բացակայում է
4.3	Նախնական և վերջնական վիճակագրության միջև փոխկապվածությունը	Առաջին անգամ հրապարակված տվյալներն որակվում են նախնական: Հրապարակված տվյալների փոփոխություններն ուղեկցվում են բացատրական ծանոթագրություններով՝ փոփոխությունների կիրառման ժամանակ: Նախնական տվյալները վերանայվում են ՀՀ մաքսային ծառայության կողմից ներկայացված ճշգրտումների և այլ ստուգաճշտումների հիման վրա: Վերջնական տվյալները ներկայացվում են տարեկան հրապարակումներում:
5 Մատչելիություն		

5.1	Տարածման ձևաչափ	<p>Հրապարակումներ</p> <p>Տարեկան հրապարակումներ</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտուրը (ըստ ԵՍՏՄ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 2-նիշ դասակարգման) տարեգիրք (հայերեն և անգլերեն):</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտուրը (ըստ ԵՍՏՄ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 4-նիշ դասակարգման) տարեգիրք (հայերեն և անգլերեն):</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտուրը (ըստ ԵՍՏՄ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի 10-նիշ դասակարգման) տարեգիրք (հայերեն և անգլերեն):</p> <p>Տվյալների բազա</p> <p>http://armstatbank.am/pxweb/hy/ArmStatBank/?rxid=602c2fcf-531f-4ed9-b9ad-42a1c546a1b6</p> <p>https://www.armstat.am/am/?nid=160</p> <p>Ինտերնետային հասցե</p> <p>Հրապարակումների էլեկտրոնային տարբերակները հասանելի են հայերեն (ամբողջական), ռուսերեն և անգլերեն հետևյալ հասցեով.</p> <p>http://www.armstat.am/am/?nid=82</p>
5.2	Հիմնական նյութերը. Պահպանումն ու կիրառելիությունը	<p>Տեղեկատվությունը պահպանվում է էլեկտրոնային եղանակով: Էլեկտրոնային շտեմարանները ներառում են. ա/ բեռնամաքային հայտարարագրի համարը, բ/ապրանքների արտահանման կամ ներմուծման ամսաթիվը, գ/ հիմնական մաքսային ռեժիմների ծածկագրերը, դ/ ընդլայնված մաքսային ռեժիմների ծածկագրերը, ե) ապրանքի ծածկագիրը ըստ ԱՏԳԱԱ անվանացանկի, զ) նշանակման երկրի ծածկագիրը, է) առևտուր անող երկրի ծածկագիրը, ը) նշանակման երկրի ծածկագիրը, թ) ծագման երկրի ծածկագիրը, ժ) փոխադրամիջոցի տեսակի ծածկագիրը, ի) փոխադրամիջոցի պատկանելիության երկրի ծածկագիրը,</p>

		<p>լ) տարադրամի ծածկագիրը և փոխանակման կուրսը, ի) ապրանքի վիճակագրական արժեքը (տարադրամով (ԱՄՆ դոլար) և ազգային արժույթով), ծ) ապրանքի բրուտոտո և նետոտո քաշը, կ) լրացուցիչ չափման միավորի ծածկագիրը և դրանով հաշվարկված ապրանքի քանակը, հ) ֆիզիկական անձանց կողմից լրացվող մաքսային հայտարարագրի համարը:</p>
5.3	Փաստաթղթավորումը	Առկա է տեղեկատվություն Հնդհանուր վիճակագրական բիզնես-գործընթացի մոդելի համաձայն հետևյալ հասցեով https://armstat.am/file/model/am/21.1.pdf :
5.4	Այլ տեղեկատվություն	Բացակայում է
6 Լրացուցիչ փաստաթղթավորում		
		Լրացուցիչ փաստաթղթավորում առկա չէ: